

DJEČJI PODLISTAK „HRVATSKE RIJEČI“

HRCKO

21. listopada 2022.

Broj 217

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

**Povratak
korijenima**

Škrinja s blagom

Šećer

**Knjige -
baš za mene**

Jesenski izlet

Što psi mogu jesti?

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,

Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Glavna i odgovorna urednica: Zlata Vasiljević

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković,
Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić,
Mirjana Crnković-Horvat, Slađana Husak, Mario Tikvicki i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Viber: 064/65-90-718

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu
Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

Jesen se odomaćila, a mi uz nju imamo pregršt događanja i aktivnosti, kako na nivou škole tako i u izvanškolskim aktivnostima. Listopad, od Međunarodnog dana starih osoba (1. listopada), pa sve do Svjetskog dana štednje (31. listopada) je bogat brojnim događanjima. Svi ste uživali u Dječjem tjednu, neki od vas sudjelovali su u Danima kruha (17. listopada), neki su obilježili Dan jabuka (20. listopada), a uz sve to listopad je i mjesec knjige. Nije li dosta? A, vjerojatno sam nešto i preskočila, ali ono što me osobito raduje jest da vas ima svugdje. Da ste aktivni i vrijedni. Neki od vas sudjelovali su u raznim kuharski radionicama, neki dočekivali goste, neki pisali sastave, drugi pak pjevali i plesali, a bilo je i onih koji su čitali i učili. Sve to može samo obogatiti vaše djetinjstvo, a ujedno vas i pripremiti za život.

Kako se *Hrcko* pripremao tijekom listopada, zavirite u naredne stranice i sami se uvjerite što je radio. Samo ću vam reći da nije ljenčario.

Kriju se tu i neke nove zanimljivosti. O čemu je riječ? Provjerite sami. I da (ako ga imate), pazite što vaš pas jede!

Vidimo se u studenome! Zar već? Sad će Božić...

Željka

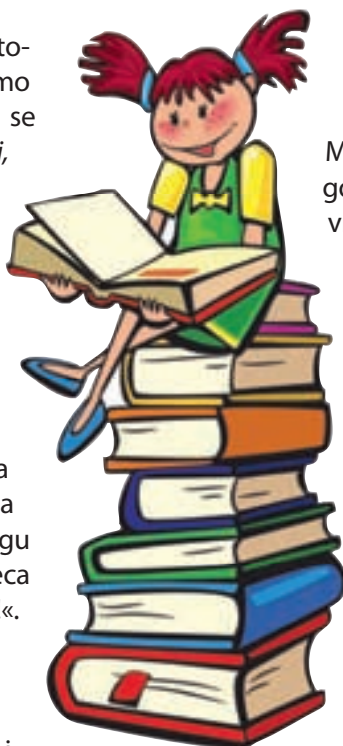
Misli na sebe - čitaj!

Listopad je mjesec knjige, a od 15. listopada do 15. studenoga obilježavamo i Mjesec hrvatske knjige. U listopadu se održavaju i *Dani hrvatske knjige i riječi*, dani Balinta Vujkova. Toliko je povoda oko nas te vam donosimo nekoliko redaka o knjizi, tako važnom predmetu u životu svakog čovjeka.

Ovogodišnja manifestacija Mjesec hrvatske knjige posvećena je mladima, jer je 2022. godina proglašena Europskom godinom mladih. Tema glasi »Generacija K«, čime se aludira na postojeće podjele generacija, a stavlja naglasak na dva ključna pojma – knjigu i knjižnicu. Moto ovogodišnjeg Mjeseca hrvatske knjige je »Misli na sebe – čitaj!«.

Misliš li na sebe? Čitaš li?

Izbor postoji, jer procjenjuje se da na cijelom svijetu postoji oko 130 milijuna različitih naslova. Vjerojatno je taj broj sada i veći jer se svakodnevno objavi 125 novih naslova.

svijetu, s oko 160 milijuna pohranjenih objekata te s 1.350 kilometara polica.

No, vi svakako ne morate do Amerike po knjigu. Možete je posuditi u školskoj, gradskoj ili nekoj drugoj knjižnici. Ako se plašite otići u nju jer kasnite s vraćanjem knjige, možete se utješiti najvećim svjetskim kašnjenjem, koje se mjeri u stoljećima: 288 godina. Biografija jednog njemačkog nadbiskupa posuđena je iz britanske sveučilišne knjižnice 1668. godine, a vraćena tek 1956. Kašnjenje, na sreću zaboravne mušterije (i njegovih nasljednika), nije naplaćeno.

Bilo kako bilo, čitajte. Dopustite da vas knjige povedu u avanturu, uživajte u novim predjelima, poletite njezinim krilima mašte i obvezno razgovarajte i razmišljajte o pročitanoj.

B. I.

Knjige vole kad ih čitaju. Znaš li da je jedna argentinska nakladnička kuća lansirala neobičan koncept knjiga koje se samouništavaju ako ih čitatelji odmah ne pročitaju? Samouništavajuće knjige se prodaju u plastičnoj ambalaži. Jednom raspakirane, tinta počinje polako blijedjeti i čitatelju ostaje 60 dana da pročita priču do kraja. Nakon dva mjeseca od knjige preostaju samo korice i prazne stranice.

Knjige možete posuditi i u knjižnici. Prema vlastitoj tvrdnji, Kongresna knjižnica u američkom glavnom gradu Washingtonu je danas najveća knjižnica na cijelom

Listopad i mjesec starih

Vjerujem kako svi znate da se 1. listopada obilježava Međunarodni dan starih osoba, a tijekom cijeloga mjeseca se priređuju brojne priredbe za majke i dide, bake i djedove, i te priredbe najčešće zovemo *Sunčana jesen života*.

Pavao Huska, učenik 6. c razreda OŠ *Ivan Milutinović* iz Subotice, na poticaj nastavnice hrvatskog jezika i književnosti **Biljane Horvat**, sudjelovao je na natječaju »Most razumijevanja – međugeneracijska solidarnost 2022.«, te osvojio II. mjesto u kategoriji literarnih radova.

Pavao je skupa s ostalim nagrađenim učenicima sudjelovao na svečanosti u Narodnoj skupštini Srbije 30. rujna, gdje mu je uručena diploma.

Evo i njegovog sastava, pa ga pročitajte i promislite jeste li se ikada i vi našli u takvoj situaciji.

Stariji su naše blago koje uvijek moramo čuvati

Odgojen sam u obitelji u kojoj svi poštujemo starije. Ne kažemo im »vi«, ali ih slušamo i poštujemo. Moje bake i djedovi su mi uvijek pomagali oko stvari koje su mi bile potrebne.

Nedavno su neki nepoznati ljudi telefonom zvali baku i djeda i došli k njima doma pa su joj predložili da kupi neke skupe stvari od njih. Ona ih je pokušala odbiti, ali su oni bili uporni. Uvjeravali su nju i djeda oko pola sata. Baka nije sve ni razumjela, a djed loše čuje, pa su ih ti ljudi nagovorili da potpišu kupovinu. Tek kad su oni otišli, baka je shvatila da će ona i djed morati plaćati skoro pola svojih mirovina pet godina za stvar koju vjerojatno neće moći koristiti zbog djedove bolesti. Kada je to shvatila, bila je jako tužna. Odlučila je pozvati svoju djecu, među njima moju mamu i tatu i reći im što se dogodilo. Oni su je onda umirili i rekli su da će sve riješiti. Zvali su i pisali e-mailove pa su uspjeli poništiti ugovor. Moji baka i djed su bili iznenađeni od nasilnika. Baka i djed rekli su svima nama kako su sretni što nas imaju i kako nas sve jako vole.

Ne znam tko bi uradio takvo što. Veoma je ružno i nekulturno iskorištavati stare ljude i njihovu starost na bilo koji način. Iz ovoga sam naučio da poštujem starije još više kao i svoje roditelje kad budu stari i kad im bude trebala pomoć. Volio bih da svaka starija osoba ima nekoga uz sebe tko će je čuvati i biti uz nju i pomoći kad joj je teško. Stariji su naše blago koje uvijek moramo čuvati.

Pavao Huska, 6. c OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

Povratak korijenima

Učenici OŠ *Ivan Milutinović* iz Subotice, skupa s učiteljicama **Sanjom Dulić, Tanjom Dulić, Danijelom Skenderović, Natašom Pastva i Dali-jom Čović-Benko**, kao i drugim brojnim kolegama ugostili su ovih dana učenike iz Hrvatske, iz Italije (moliški Hrvati) i Austrije (gradišćanski Hrvati) zahvaljujući projektu Erasmus + K2 pod nazivom »Povratak korijenima«.

Pet dana nezaboravnog druženja ispunili su zajedničkim starim i pomalo zaboravljenim igrama, druženjem, nastavkom izrade kuharice s tradicijskim jelima i razlikovnog riječnika, koji obuhvaća književni hrvatski jezik i dijalekte kojima djeca govore.

Tijekom ovoga posjeta djeca su imala svečanu priredbu za doček, posjetili su OŠ *Ivan Milutinović* u Maloj Bosni, bili u školi OŠ *Matija Gubec* u Tavankutu, u Novom Sadu, obišli su rodnu kuću bana **Josipa Jelačića**, Petrovaradinsku tvrđavu, ZOO vrtu u Subotici i Palić, kao i samo središte grada Subotice. Ne moram niti reći kako je rastanak bio težak, ali eto već na proljeće će se ponovno vidjeti u Italiji i Austriji.

Kad se male ruke slože...

Učenici nižih razreda OŠ *Ivan Milutinović* u Subotici ponovno su pokazali da *Kad se male ruke slože, sve se može*. Tako su oni u sklopu istoimenog projekta i ove godine imali kuharske radionice u kojima su izrađivali turšiju, pekli *bakine kolače* i pucali kokice. Uz vrijedne učiteljice i učenike koji su marljivo čistili i rezali povrće, nastalo je čak 37 tegli turšije, koje su na Tavan-kutskom festivalu voća rasprodane. Dio povrća su donijela djeca, a dio je kupljen sredstvima koje je osigurano putem natječaja Pokrajinskog tajništva za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice. Mirisala je učionica i na limun, vanilin šećer, na slatke, pa i slane bakine kolače. Mijesilo se, peklo i pakiralo. Ista situacija je bila i s pucanjem kokica, koje su svoj novi izgled (ovčice) dobile uz pomoć mašte četvrtaša. Sve proizvode mališani su i upakirali, napravili i vlastite etikete za njih, pa i cijene. Od zarađenog novca, kao i svih dosadašnjih godina, kupit će se potrebni rekviziti za igru.

Ž. V.

Zoran Pongrašić:

KRIVE SU SEKA I SEKA

»Kad si tinejdžer onda ne smiješ baš najpažljivije slušati što ti roditelji govore. A i ako slušaš moraš se pretvarati da ne slušaš. Moraš gledati na sve strane osim u roditelja. A ako gledaš u roditelja onda obvezno moraš kolutati očima, i napadno kimati glavom, i glasno uzdisati u smislu da, da, sve sam to već milijun puta čuo. Čak i ako nisi nijednom dosad. Jer tako to ide s tinejdžerima i njihovim roditeljima.« Ovako piše **Zoran Pongrašić** u romanu *Krive su Seka i Seka* koji je nastavak trilogije o krivnjama započete romanom *Mama je kriva za sve* i *Ovaj put je kriv tata*. Pisan je za djecu, ali sigurna sam da će ga pročitati i odrasli. Problemski je to roman o odrastanju, ljubavi, obiteljskim odnosima, prijateljstvu, u kojem je s velikom dozom humora, dakle smijati ćete se baš dosta, ali s puno ljudskosti i suosjećanja, prikazana cijela galerija zanimljivih likova i njihovih sudbina. To je nastavak o novim (ne)zgodama **Berislava** i njegovih prijateljica jednojajčanih blizanki **Stele** i **Mirele**. Veoma je autentičan i zabavan, pa ga toplo preporučujemo svima.

STIHOJUPCI

Tko što voli - nek izvoli

Ja najviše volim
okrajak kruha.
Moja sestra guta krafne,
kao da su juha.

Mama ljubi trokte,
braco traži slanac,
baka hoće sirnicu,
a tata bi
– kruh smotan kao lanac.

Moja teta Iva
htjela bi forneta,
a djedica bira
kruh rezan na fete.

Stric Nikola
tamani kruščiće od raži,
dok mu žena, moja strina,
fini francuz traži.

Svi moji rođaci obožavaju
mamine pogačice s malo više soli,
a ja nešto mislim:
sad su dani kruha, pa –
tko što voli – nek izvoli!

Milijana Kovačević

Luka na lipi

Luka voli lofrat po selu, a najviše u ladu pod lišnjakom di mož listat litnji broj novina *La-
sta* i gledat lepure. Lukina nana Luca i bačo Lazo su likarica i limar, pa kad mož, pomaže
im. Jedared Luka se ludio i pentro po jednoj lipi, pa je stao na labavu granu i pao na zemlju. Oma su
morali trčat nani Luci da mu privije lakat. Ondak je Luka odlučio – biće i on ličnik.

LOFRAT – skitati, lutati bez cilja
LAD – hlad, sjenovito mjesto
LEPUR – leptir
LIČNIK – liječnik
LIŠNJAK – lješnjak (drvo)
LITNJI – ljetni
LIKARICA – liječnica
LIMAR – onaj koji obrađuje (popravlja, obrađuje) lim
LUDIRATI (se) – činiti gluposti, ponašati se nerazumno
LABAVO – opušteno, što nije napeto i čvrsto
PRIVIT – zaviti, omotati

HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković-Horvat

Blagdan i praznik

Uhrvatskom jeziku riječi blagdan i praznik nemaju isto
značenje. Riječ blagdan znači da se slavi dan koji je
posvećen nekom vjerskom događaju (Uskrs, Velika Gospa
i sl.). Riječ praznik odnosi se na dan kad se slavi nešto što
je važno za društvo ili nekakav međunarodni događaj (npr.
Dan žena, Praznik rada i sl.). Isto značenje te riječi imaju i
kad se neki događaj slavi više dana. Dakle, ako smo na ras-
pustu tijekom zime, onda su to zimski praznici. Ako je tije-
kom te zime Božić, onda to zovemo božićnim blagdanima
jer je Božić vjerski događaj, a zima nije pa nije prikladno ni
kazati zimski blagdani.

Pročitaj primjere, pa na liniju napiši
odgovarajući broj. Jesu li navedeni
događaji vjerski ili društveni doga-
đaji? Za blagdan 1 za praznik 2.

Sveti Nikola ____

Dan planeta Zemlje ____

Međunarodni dan obitelji ____

Tijelovo ____

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Marko Kujundžija**

Učenik sam trećeg razreda OŠ Jovan Popović u Srijemskoj Mitrovici.

Obitelj: mama **Ana** (38) i tata **Damir** (42)

Izvanastavne aktivnosti: sviram tamburu i vozim bicikl

ILI – LI:

slano / **slatko**
kompjutor / **društvena igra**
stan / **kuća**
tenisice / cipele
meso / povrće
zima / **ljet**o
dan / noć
pješačenje / **bicikl**
jabuka / **kivi**
crvena / **plava**
film / **knjiga**
voće / **čokolada**

tamburaši / **zabavljaci**
tjelesni / **matematika**
pizza / odrezak
kemijska / **olovka**
čokolada / vanila
gazirano / **negazirano**
pas / **mačka**
selo / **grad**
odbojka / **košarka**
kazalište / **film**
trenirka / traperice
sport / folklor

PREPORUČAM:

knjiga:

Jonathan Swift:

Gulliverova putovanja

pjevač:

Željko Bebek

pjesma:

Jesen je od Novih fosila

film:

Brzi i žestoki

kompjutorska igrica:

Minecraft

Volim: s roditeljima voziti bicikl
pored Save

Ne volim: kišu, jer tada
samo sjedim u kući

BUDI EKO - EKO JE COOL

Dobre stvari treba ponoviti i utvrditi – zato vas i u ovom broju podsjećamo: Naš planet ima samo nas da ga čuvamo i u njemu uživamo. Izvrsno podsjećanje bi bilo da nam i vi napišete i pošaljete koju ideju ili jednostavno – fotku kako vama ide BITI EKO, jer EKO JE COOL.

Znamo – lako je početi, teško je ustrajati. Neka istraživanja kažu da je potreban 21 dan ponavljati nešto i onda nam to prelazi u naviku. Eh, da – kad bi se to odnosilo i na učenje: zamislite, 21 dan redovito učite i radite zadaće i 22. dana – u tome jednostavno uspijevate: radosno, lako, uopće vam nije tlaka... Ma, to je nemoguće! Ili ipak nije? Da pokušas?

Rubrika HRCKOVI EKOLOZI opet ima nove prijedloge za tebe! Pročitaj pažljivo, pokušaj uporno i (svaki dan – bar 21 dan) i javi kako ide!

BUDI EKO U KUPAONI!

1. Voda je prekrasna: osvježavajuća za piti, ugodna za kupanje. Zato, cijeni vodu ne kroz cijenu računa nego kroz ono što ona znači zemlji, biljkama, životinjama i naravno – nama ljudima. Dok se tuširaš (troši manje vode nego kupanje), pereš zube i ruke, UVIJEK isključi vodu, kako ne bi pitka, čista voda tekla ravno u kanalizaciju. – EKO JE VODU ŠTEDJETI!

2. Pričaj s roditeljima i, uz njihovu pomoć, u vodokotlić stavi plastičnu bocu – eto kako će jedna plastična boca imati važnu ulogu! Vodokotlić se puni dok se ne napuni potpuno i kad povučesh vodu u toaletu, isprazni se potpuno, čak i kad to nije potrebno. Zato, manje će se puniti (zbog boce koja je u njemu) i manje vode će puštati. Vodokotlić se brzo napuni i – dok opereš ruke, možeš ponovo povući vodu, ukoliko je potrebno. – (i) TAKO SE VODA ŠTEDI!

3. Vjerovao/la ili ne, i u kupaoni mogu živjeti biljke! Iskoristi mamin ili tatin imendan/rođendan/godišnjicu braka i kupi im neku lijepu zelenu paprat, koja može uljepšati vašu kupaonu! Paprat se često lijepo i brzo razvija i umnoži, pa možeš istu rasaditi i u lijepoj saksiji ili staklenki – pokloniti i drugima. EKO JE BILJKE SVUDA GAJITI!

4. Istraži na internetu kako se od ambalaže za šampone ili ge-love za tuširanje može napraviti držač za sapun, češalj ili četku. Jednu od mnogih donosi stranica *pinterest.com* – pokušaj s ambalažom u boji koja ti se najviše sviđa – EKO JE SVE RECIKLIRATI!

5. Ispričaj prijateljima u ulici ili školi što si napravio/la, tako ti poučavaš druge ekologiji i držiš praktične sate – BRAVO I HVALA TI! – EKO JE DIJELITI!

Eko zadaća za ovaj mjesec: smisli i nacrtaj samo tvoj EKO EMOJI! Pošalji i nama da vidimo, usvojimo, lajkamo i koristimo! U sljedećem broju idemo dalje, svuda redom, jer HRCKOVI EKOLOZI su EKO SVUDA.

Svi prirodoljupci svijeta i superheroji na Zemlji – ne mogu bez tebe! Oni računaju i na tebe i tvoju pomoć i suradnju, a tvoj Hrcko čeka vijesti o tvojim uspjesima!

Škrinja s blagom - narodna književnosti

Jedan dva tri

Jedan dva tri
Svađali se fratri
U kući za vrati.
Jedan uzme tačku
Pa udari mačku.
Nemoj mačka plakati,
Dobiš jedno jaje.
Di je to jaje?
Pojili ga svatovi.
Di su ti svatovi?
Otišli su putom.
Di je taj put?
Zarasla ga trava.
Di je ta trava?
Popasli je volovi.
Di su ti volovi?
Sakrila jih majka.
Di je ta majka?
Sakrila se u tikvicu,
Pa pu Stipu u ...

Kazivala Ana Nović, Tavankut
Zapisao Ive Prčić

Narodne umotvorine

»Bit će svega ko na Božić rokve.« (To jest neće biti ništa.)
»Dotiro je do vašaka.« (Svojom krivnjom iz blagostanja spao na prosjački štap.)
»Čakšire sve laju oko njega.« (Prevelike su mu hlače, preširoke.)
»Ima uši ko fratarske cokule.« (Kaže se za one koji imaju velike uši.)
»Išlo je, al mobom.« (Tj. nije mogao sam završiti, nego su mu drugi morali pomoći.)

Zapisao Blaško Rajić

priredila: Katarina Čeliković

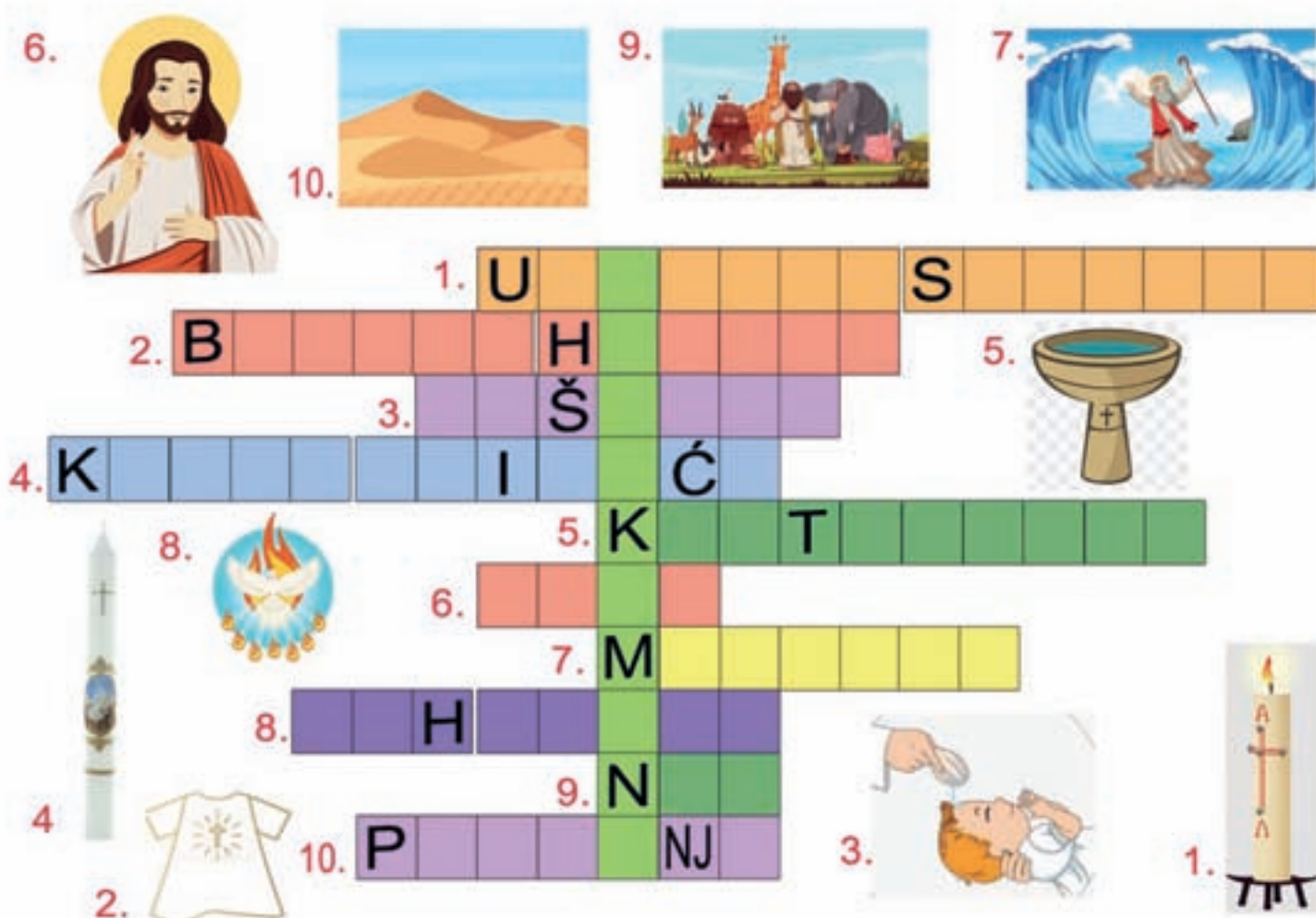
Sakramenti

Krštenje

Ako bi vas netko pitao što je potrebno za krštenje, vjerujem da bi vaš odgovor bio: VODA! U Bibliji čitamo da voda postoji kod postanka svijeta, Bog koristi vodu – kišu u vrijeme Noe da bi očistio zemlju od zla, ali i da bi spasio dobre ljude. Tako i u vrijeme Mojsija Izraelci prelazeći preko vode – Crvenog mora – prelaze iz ropstva u slobodu. Dok hodaju pustinjom, voda iz stijene Izraelcima daje život. Kako bi ušli u Obećanu zemlju Izraelci prelaze preko vode – rijeke Jordana. Na kraju, Isus je kršten vodom! Istim znakom vode Bog kroz sve vjekove označuje da izbavlja svoje odabranike od ropstva i propasti i dariva im svoj život nalik Isusovu koji je uskrsnuo snagom Duha.

Isus je poslao svoje učenike po svem svijetu da krste ljude u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Krštenjem postajemo dio velike obitelji koju zovemo Crkva. Crkva je zajednica ljudi koji su kršteni i vjeruju da je Isus Sin Božji. Krštenika svećenik vodom polijeva tri puta po glavi i izgovara riječi: »(ime), ja te krstim u ime Oca i Sina i Duha Svetoga«. Krštenje nas čisti od grijeha i daje vječni život. Ovaj sakrament je prvi i temeljni, služi kao vrata za primanje ostalih sakramenata. Krštenjem postajemo nalik Kristu, bliži Kristu do te mjere da postajemo djeca Božja. Kod krštenja dobijamo bijelu haljinu koja oslikava naša dobra i čista srca. Dobijamo i krsnu svijeću koja se pali na uskrсноj svijeći i označuje da ćemo nositi Isusovo svjetlo drugima čineći dobra djela.

Rješenje križaljke će ti otkriti kako nazivamo odrasle osobe koje se pripremaju za krštenje...

Aleksa Vlaović 3.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Ana Bako, 3.b –
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Stefan Viđaković, 4.r – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Magdalena Molnar, 3.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Leon Kovač, 3.b – OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

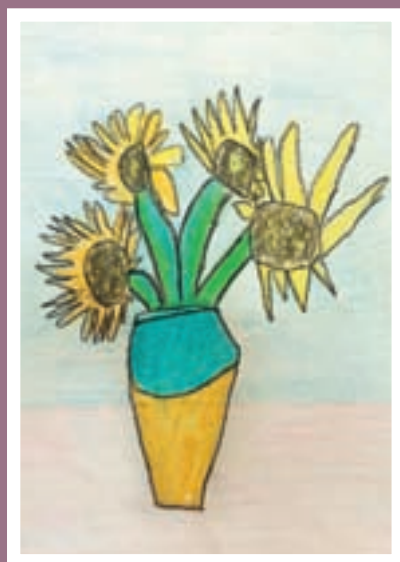

Matea Krstin, 4.r – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

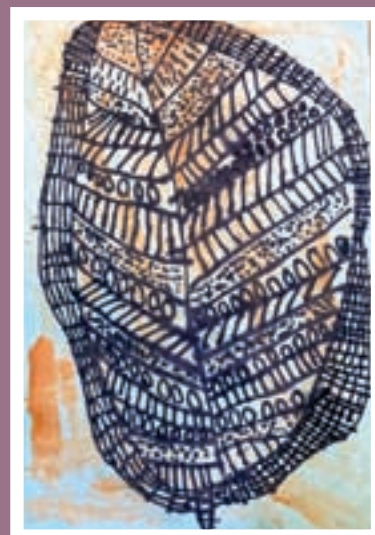

Emilia Tonković, 3.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

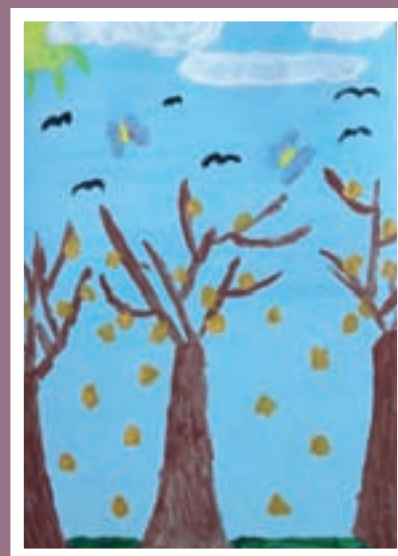
Ivan Ostrogonac, 3.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Jakov Dulić, 3.b –
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Ilija Matković, 3.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Kalina Mihaljev, 4.r –
OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Marija Žarić, 6 godina –
vrtić Petar Pan, Tavankut

Stanislav Sokolovski 3.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

SCENA PRVA: Sara i Klara su postale nerazdvojne. Od slanja »trenutnih« i pravljenja zajedničke play liste, brzo su prešle na razgovore za dobro jutro i laku noć. Klarinoj mami je bilo drago što je Klara napokon našla frendicu svojih godina i malo »običniju« od Klarinog bivšeg društva. Sarina mama nije ni razmišljala o tome – dok se Sara ne žali i ne drami previše, dobro je. Počele su dogovarati što će koji dan odjenuti, kako bi stalno »twinsale« i ostali iz škole su ih počeli odmjeravati, nekad s podsmjehom, a njih to nije ni dotaklo! Kad jeste, one bi smislile (nekad Sara, nekad Klara – isto su mislile već!) neki odgovor, koji je u biti ismijavao njih. Klara se nekad zbilja znala naljutiti i čak zaprijetiti kojom gestom, koju su pratile nekad zbilja grube riječi. Zato su ih se mnogi iz škole – počeli kloniti.

SCENA DRUGA: Jure je od osjećaja potpune zbunjenosti (ZAŠTO on Sari više ne znači kao prije?), te nevjerice (zar Sara zaista nije ništa osjećala za njega, nakon svega?) došao do neke praznine i »smorenosti« (zar je moguće da se neće ni sjetiti da ga pozove, pošalje poruku ili trenutnu?). Postao je šutljiviji i tek ponekad, kad ga je druš-

tvo ponijelo i zvalo na nogač ili basket, bio je onaj stari Jure – veseo i zabavan, najfrend i uvijek tu za pomoć oko zadaće. Inače je tako hodao šutkajući nevidljive kamenčiće, pazeći da ne pogleda u pravcu Sare, jer se bojava njenog pogleda, koji mu je djelovao kao da ga ona više uopće ni ne prepoznaje. Jednom joj je poslao urađene zadatke iz fizike (svima je slao na mail, kao uvijek), a ona nije odgovorila ni samo: »TNX«. Poslije je saznao da su ona i Klara riješile sve zadatke odmah poslije sata.

SCENA TREĆA: Nije da je Sara zaboravila Juru. Međutim, oduševljenje Klarom i novi svijet koji joj je ona počela otvarati su je toliko obuzele i prosto su joj – zaklonili vidik. Jure je ostao negdje iza, ozbiljan i sve tiši. Klara je bila puna ideja i stalno spremna na akciju pa Sara, čak i kad se sjetila Jure, nije ga mogla zvati. Klarin štos je bio toliko dobar da ga je morala dijeliti, a fotke su im bile tako lude da prosto nisu mogle izbrojati »lajkove«. Novi ljudi (Klarino staro društvo) su joj komentirali i slali »zahtjeve«, tako da je Jure – ostao u tišini.

SCENA ČETVRTA: Jure je od onog Sarinog »Čujemo se sutra« shvatio da je on za nju postao – »malo sutra«. Nekako je morao naći kako potrošiti vrijeme i još više – kako ne pokazati nikome koliko mu se sve promijenilo. Odlučio je zaista se posvetiti sviranju gitare, što je njegov tata jedva dočekaao. Koliko večeri su njih dvojica sada »zaglavili« u vježbanju! Mama bi se bunila, da nije bila presretna. Jednog četvrtka navečer (Klara je imala probu), kroz otvorenu terasu čula je zvuk gitare. Bila je sigurna da čuje i tih, veoma tih Jurin glas. Kao da ju je meteor pogodio! Svirao je »Tamo gdje ljubav počinje«.

(vh)

ŠEĆER

Znate li, djeco, kad sam ja bila mala, a to je prije jedno šezdeset i više godina, nije bilo šećera kad hoćeš, koliko hoćeš i kakvog hoćeš. Eto, sad se kaže nema se novaca. Nema se, ali bombona, čokolada, keksa i sladoleda su puni dućani i zimi i ljeti. Biraj što ti srce želi. Za to će danas mama ili tata dati i posljednji novčić da im dijete nije željno slatkiša.

To ne znači da su nas roditelji manje voljeli. Oni bi također dali, ali odakle?! Nadnice su bile slabe, a u selu nije bilo drugoga posla nego motiku na rame, pa kopaj na njivi cijeli dan. Navečer, kada kapne koja papirnata novčanica na dlan, već postoji plan kuda će se s njom. Kada će se nova novčanica ukazati na dlanu, nije bilo sigurno. Trebalo je kupiti žigice za potpaliti vatru. Petroleuma za lampu. Soli, germe, octa...

Djeca su bila »posljednja rupa na svirali«. Tko će još i o njima voditi brigu, ako nisu bolesni. A mi djeca igramo se na sokaku od ujutro do uvečer. Ljeti kad nam je jako vrućina napojimo perad i svinje, pa onda do najbliže bare pune vode. Do Jamača ili Jame Amstove. Goli se iskupamo i izronimo. Ne smijemo kvasiti gaće, jer kad mama dođe s posla primijetiti će da smo se kupali, a rekla je da nije dozvoljeno, jer se možemo utopiti.

Kada ogladnimo, namažemo komad kruha s mašću, posipamo mljevenom crvenom paprikom i posolimo. S komadom opet na sokak da ne propustimo koju igru. Zaželimo se nečeg slatkog, a mi zgrabimo iz bunara hladne vode. U nju stavimo nekoliko dudova ili višanja, malo octa i sode bikarbone. Voda postane roza, a sve vri. Kako vri, odmah je redom pijemo, jedno za drugim i novu vodu pravimo da se dobro razgalimo.

»Izinventarišemo« cijelu kuću tražeći šećer, ali mama je dobro sakrila. Subotom se kupovalo frtalj (250 g) ili pola kile šećera da se ima za ispeći kolača u nedjelju. Svaka mama je jako štedjela i pazila da ostane i za drugu nedjelju ili za petak kada se kuha tijesta orasima ili tijesta makom (čikmaka).

Jednoga dana, s jeseni, moj stari (djed po ocu) je upregao u kola naše konje Vranu i Đilkoša. Pozvao me je:

»Ajde, curo, penji se na kola, idemo u zadrugu po novce od repe«.

Imali smo te godine na njivi zasijanu repu. Puno je rodila i tata i mama su se radovali što će dobro zaraditi. Došli smo pred zemljoradničku zadrugu. Stari je svakom konju stavio na vrat torbu – strunicu sa zobi.

»Neka jedu, dok mi idemo za novcima«, rekao je.

Penjali smo se skalinama (to su bile najveće skaline u našem selu poslije onih u ambulanti) do pisarnice. Tu su radili pisari. Svaki je imao svoj stol i na njemu mašine za pisati. Kvrcali su po mašinama i jedva su čuli kad je stari rekao »dobar dan«. Onda su prestali kucati i podigli glave da čuju šta moj stari hoće.

»Molim, gospodaru, došao sam za novcima od repe«, rekao je moj stari.

Pisar je spustio naočale na nos i pogledao nas preko njih:

»Ime i prezime molim«, kaže pisar, a stari mu brzo odgovori kao da recitira.

»Kad ste rođeni?«

»Tisuću osamsto devedeset treće.«

»Pa, dobro, a koji je datum?«, opet će pisar.

»A, to se ne sjećam, gospodaru«, odgovara moj stari.

Odjedamput svi pisari prasnu u smijeh. Stari mi se zbuni. Sramota mu što ne zna kad se rodio. Meni žao staroga. Pokušavam mu pomoći, jer nešto sam načula od majke (tatine mame).

»Stari, majka je rekla da si se rodio u žetvi.«

»Odlično, mala«, kaže pisar, »a znaš li možda jesu li se tada vozili snopovi žita ili gnojivo?«

»Aha«, mislim se, »i pisar se razumije u paorske poslove. Jer, ako je stari rođen kad se snoplje vozilo, onda je to bilo u žetvi pšenice. Ako je kad se gnojivo vozilo, onda je već žetva prošla.«

Opet se svi smiju kao da su poludjeli. Stari se uspravlja, ski da šešir s glave i briše rukom znoj s tjemena.

»Ne mogu se sjetiti, gospodaru. Nego, daj ti meni novce. Konji me čekaju na sokaku.«

»Dovedi i njih ovamo«, kaže pisar.

»Amen ti tvoji!«, povisi glas moj stari, a u pisarnici odjedamput mir da se muha čuje.

Pisar izbroji staromu novce, a on se potpiše.

»Sad malo sjedite«, kaže staromu jedna mlada službenica, »a ti, curice, hodi sa mnom«.

Povela me je u kut pisarnice. Tu je stajao veliki kovčeg. Otvorila ga je i imala sam što vidjeti. Bio je pun šećera u kockama. Skoro sam oćoravila koliko je zasijao šećer u koji je kroz prozor upiralo sunce. Kao da je snijeg s injem što ga zimi ližemo na sokaku. Kao sladoled!

»E, sad jedi koliko god hoćeš. Kad se najedeš, možeš napuniti i džepove.«

Stajala sam i sumnjičavo gledala. Na tren mi se učinilo da sanjam san u kome se bojim da će kovčeg sa šećerom nestati. Plašljivo sam pružila ruku prema šećeru. Bio je stvaran i nije imao namjeru da pobjegne. Stavila sam kocku u usta. Kako je bio sladak! Zdruskala sam kocku zubima i onda još jednu, pa još jednu i još... Odmakla sam se. U trbuhu stvari nisu stajale baš najbolje.

»Hajde, sada da ti napunimo džepove«, rekla je ona ista teta.

Rečeno-učinjeno. Stari je završio s pisarima i mogli smo krenuti doma. Veselo sam skakutala po skalinama, a onda odjednom pojurio je iz usta višak šećera.

Stari me je na rukama iznio do kola. Taj dan sam preležala i nisam se mogla pohvaliti ni prijateljicama kako imam pune džepove šećera. Stomak me je bolio, a šećer u kocki više u životu nisam probala.

RAZGOVORI IZ CIPELARA

U ZA ČUO SE ŽUSTAR RAZGOVOR. SVE SU CIPELE I ČIZME ŽELJELE IĆI U ŠETNJU, ŠUŠKATI PO JESENSKOM , GAZITI . ALI KOGA ĆE ODABRATI???

 SE JAVILA PRVA: – U MENI JE VISINA, ELEGANCIJA, I STIL ŠIK, ZATO JE SIGURAN IZBOR ŠTIKLA!

 SE JAVI DRUGA: – BRŽI HOD, STABILAN STAS, IZBOR JE U SVAKI ČAS, BALERINKA – CIPELA.

 SE JAVI TREĆA: – »ČIZMA GLAVU ČUVA!«, DOBRO ZNAMO SVI, IZREKA JE MUDRA, SJETIMO SE MI!

 ŠUTI I ČEKA, DA JE ZGRABI RUKA NEKA, HVALITI SE NIJE RADA, TENISICU SVAKI ĐAK HVATA!!!

ŠTO U SVI RADO NOSE? I SVOJOM TENISICOM SE PONOSE. RAZNE I MODELI, SVIMA DOBRO STOJE.

BILO , , , , , , , . »PRONAĐI PA OBUJ, I BRZO SE KREĆI«, POMISLILA JE DJEVOJČICA I OBULA.

 VOLE SVI, I MALI I VELIKI!

KNJIGE – BAŠ ZA MENE

ZNATE LI ZAŠTO SU KNJIGE VAŽNE? POVIJEST KNJIGE STARA JE VIŠE OD 7.000 GODINA. VREMENOM JE MIJENJALA OBLIK, IZGLED I NAČIN IZRAŽAVANJA, A PRIBOR ZA PISANJE TAKOĐER SE MIJENJAO. STARI EGIPĆANI PISALI SU PRVO NA KAMENU, A KASNIJE NA PAPIRUSU, KOJI JE ZNAO DOSEGNUTI I DO 19 METARA DUŽINE.

POČETKOM 16. STOLJEĆA KNJIGE POČINJU SLIČITI NA DANAŠNJE. GUTENBERGOV IZUM STROJA ZA TISKANJE 1430. GODINE DOVODI DO EKSPLOZIVNOG ŠIRENJA KNJIGA.

KNJIGU TREBAMO KORISTITI OD MALIH NOGU, A ŠTO MISLE O KNJIZI I ZAŠTO SU KNJIGE VAŽNE, PITALI SMO VRTIĆANCE:

LENA: KNJIGE SU VAŽNE DA BI SE ČITALE.

VIDAK: KNJIGE SU VAŽNE KAKO BISMO SVAŠTA NAUČILI.

MARTIN: VAŽNO JE ČUVATI IH, DA SE NE POKI DAJU.

ANDREJ: KNJIGE SU VAŽNE DA NAUČIMO ČITATI.

MILICA: KNJIGE SLUŽE ZA ČITANJE.

DANILO: KNJIGE SU VAŽNE DA SVAŠTA NAUČIŠ I DOBIJEŠ 5!

ARSEN: KNJIGE SU VAŽNE DA SVAŠTA NAUČIŠ O NJOJ.

FILIP: KNJIGE SU VAŽNE DA ZNAŠ I GOVORITI.

ALEKSA: KNJIGE SU VAŽNE KAKO BISMO NAUČILI PAMETNE STVARI.

MARIO: KNJIGE POMAŽU DA TI NE BUDE DOSADNO!

STEFAN K.: KNJIGE SU VAŽNE DA BISMO ZNALI NEŠTO URADITI, TAMO JE SVE OBJAŠNJENO.

VOJIN: U KNJIZI IMA PUNO SLOVA, ONDA SVAKI DAN PO JEDNU STRANU PROČITAŠ.

STEFAN P: KAD TI JE DOSADNO – UZMEŠ KNJIGU.

IVA: KNJIGE SLUŽE DA NAUČIŠ SLOVA.

KLARA: KNJIGE SU VAŽNE, JER SU NAM PRIJATELJI.

MARIJA: KNJIGE SU VAŽNE DA SE ZABAVIŠ I NEŠTO NAUČIŠ.

FRANKA: AKO TI JE DOSADNO, MAMA TI ČITA KNJIGU I NEŠTO NAUČIŠ.

TAMARA: KNJIGE ŽIVE U KNJIŽNICI, TAMO ODEŠ I NEKU IZNAJMIŠ.

PAULA: KNJIGE SU VAŽNE, JER NEŠTO NAUČIŠ.

Riješi zagonetku

IAKO JE VRLO MALA,
UM JE MNOGIMA DALA.

— — — — —

V♥LIM VOJV♥DINU

Jesen se duboko uvlači u naše domove,
a vi se ušuškajte i rješavajte kviz.

1. Gdje se nalazi Kaštel Törley sa slike?

- a) na Zobnatici
- b) u Srijemskoj Mitrovici
- c) u Šidu
- d) u Novom Sadu

Primjer poznog klasicizma je dvorac porodice **Törley** koji je 1882. godine izgradio brat poznatog proizvođača pjenušca, spahija i uzgajivač konja **Gyula Törley**. Gyula je bio veliki obožavatelj konja, čija su grla osvajala brojne nagrade.

3. Kojim danom se održava čuveni vašar u Bačkoj Topoli?

- a) prve nedjelje u mjesecu
- b) druge nedjelje u mjesecu
- c) posljednje nedjelje u mjesecu
- d) u Bačkoj Topoli se ne održava vašar

Jedan od najvećih i najpoznatijih vašara u Vojvodini je svakako bačkotopolski vašar koji se održava još od 1806. godine kada je Bačka Topola dobila status varošice.

2. Koja je titula Marije Karađorđević koja je na slici?

- a) gradonačelnikova supruga
- b) princeza
- c) kraljica
- d) gradska vijećnica

Marija Karađorđević pojavila se na Sveslavenskom balu u Beogradu 5. ožujka 1927. godine u bunjevačkoj narodnoj nošnji. To je bila zasluga agilne kulturne radnice **Mare Malagurski-Dorđević**.

4. Kome je posvećena crkva u svetištu Majke Božje Tekijske?

- a) Gospi od plača
- b) Snježnoj Gospi
- c) Imenu Marijinu
- d) Gospi moliteljici

Svetište Gospe Tekijske nalazi se u Srijemu, na samom izlasku iz Petrovaradina prema Srijemskim Karlovcima na magistralnom putu Novi Sad – Beograd. Ovo je poznato svetište i proštenište Majke Božje Tekijske – koja svojom osobitošću i ljepotom privlači pažnju prolaznicima.

Jesenski izlet

U subotu, 8. listopada, učenici srijemskomitrovačkih osnovnih škola koji pohađaju nastavu iz predmeta Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture pošli su na jesenski izlet u Stari Slankamen. Učenicima iz Srijemske Mitrovice se pridružilo i šest učenika iz Sota i Šida koji pohađaju ovaj

predmet. Organizator izleta je bio Hrvatski kulturni centar *Srijem – Hrvatski dom*, a vodiči su bili nastavnik hrvatskog jezika **Dario Španović**, te župljani **Olivera Golijanin** i **Sara Žurovski**.

Na ovom cjelodnevnom izletu djeca su imala priliku sudjelovati u igrama i kreativnim aktivnostima koje su vodiči pripremili. Snalaženje u prirodi, postavljanje logorske vatre i šatora, pravljenje kreativnih radova s lišćem i jesenskim plodovima bile su samo neke od aktivnosti u kojima su djeca provodila vrijeme u Slankamenu. Na obalama rijeke

djeca su imala priliku promatrati čamce, ribičke mreže, ali i biljni i životinjski svijet koji je posebice privukao pažnju najmlađih. Šetnja se završila odlaskom do obližnjeg brda s kojeg se pruža širok pogled na ušće Tise u Dunav i jedinstveni spoj Srijema, Banata i Bačke. Prije polaska doma djeca su imala mogućnost uživati u slobodnom vremenu na školskom igralištu, a vodiči su proglasili pobjednike kreativnog natječaja za najljepšu fotografiju s izleta.

S. Ž.

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja:

Ove godine je održan 15. Etnokamp

Nagrađeni detektivi:

Ana Bako – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Teodora Praljak – OŠ *Aleksa Šantić*, Vajska
Valentina Šarčević – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Tea Rica – OŠ *Moša Pijade*, Bereg
Leonora Mišković – OŠ *Aleksa Šantić*, Vajska
David Tikvicki – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Lana Stantić – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Ilija Matković – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Nađa Šimunović – OŠ *Aleksa Šantić*, Vajska
Jakov Dulić – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin

Nagradno pitanje

Od 15. listopada do 15. studenoga obilježava se mjesec hrvatske

- a) olovke
- b) knjige
- c) bilježnice

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

Sofijin skoro pa vegetarijanski vučko

Priprema:

1. Dva cijela i jednu trećinu parčeta kruha premažite tankim slojem putera. Stavite na tanjur i prekrijte listićima sira koji odgovaraju veličini kruha.

2. Potom narežite svježi krastavac i kobasicu na kolutiće. Crne masline prerežite na pola, a kisele krastavčice prerežite uzdužno na vrpčice. Mahune i grašak obarite.

3. Na kruh sa sirom posložite svježi krastavac s polutkama crne masline kao oči, kobasicu kao uši, i cijelu crnu maslinu kao njušku.

4. Posložite po tanjuru i izrezane kisele krastavčice, mahune i grašak kao na slici.

Dobar tek!

*Sofijin skoro pa vegetarijanski vučko je za vas pripremila **Sofija Kovačević**. Sofija pohađa treći razred OŠ Matko Vuković u Subotici. Ide na folklor u HKC Bunjevačko kolo i svira klavir u Glazbenoj školi u klasi profesora **Kornelija Vizina**. Voli čitati knjige.*

Vrijeme pripreve:
7 minuta

Potrebni sastojci:

kruh

puter

sir

kobasica

crna maslina

svježi krastavac

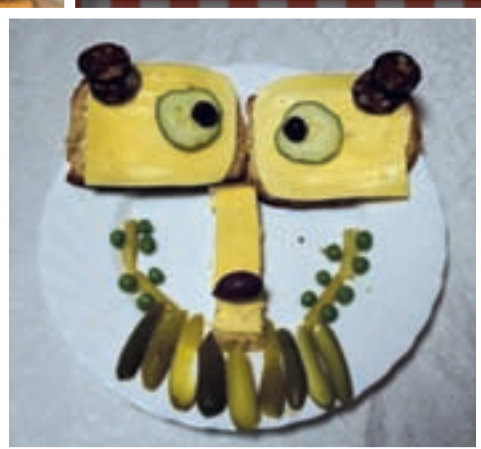
kiseli krastavac

mahune

grašak

Savjeti veterinara

Što psi mogu jesti?

Psi su posebna radost u svakom domu, ali o njima se treba znati brinuti. Što psi vole jesti? Pse možete hraniti različitom hranom, a najčešće je to gotova suha hrana (granule) ili gotova hrana iz konzerve, dok neki vlasnici pse hrane onim što

i oni sami jedu – znači hranom iz vlastite kuhinje. Morate sami pronaći koja hrana vašem psu najviše odgovara i što mu najviše godi. Ako dobro hranite svog psa, on će biti dobrog zdravlja i produžavate mu život. Gotova suha hrana je dobar izbor, jer ona sadrži sve potrebne vitamine i minerale. Postoje razne vrste granula, neke se daju mladim štencima

koji se tek razvijaju i rastu, neke starijim psima, a recimo neke druge psima koji puno trče. Ako date psu hranu koju vi pripremate iz vlastite kuhinje, morate znati što on smije, a što ne smije jesti. Psima se može davati riža, jogurt, meso, tjestenina, povrće, ali na neke od ovih namirnica pojedini psi mogu stvoriti alergijsku reakciju, pa treba biti oprezan. Psima se nikako NE smiju davati sljedeće namirnice: čokolada, dječji slatkiši, žvakaće gume, grožđe, sol i začini. Nije preporučljivo ni kosti, jer se mogu »zaglaviti« u grlu ili u stomaku i tada može doći do ozbiljnih problema.

Spec. dr. vet. Mario Tikvicki

OTPIISANCI

Op i Ed su brat i sestra – slatke, krzne životinje u obliku krafne koje žive na Galapagosu. Ova dva ljupka stvorenja igrom

slučaja krenu na put kroz vrijeme, od 1835. pa sve do sadašnjosti. Tamo otkrivaju sva čuda modernog svijeta i upoznaju malog psa koji im pokušava pomoći da shvate gdje se uopće nalaze. On ih odvodi u muzej u kojem saznaju, na svoj užas, da je njihova vrsta izumrla davne 1835., odmah nakon što su njih dvoje upali u kobni vremenski cvijet. Op i Ed shvaćaju da se moraju vratiti u 1835. i spasiti svoje, samo kad bi još malo pripazili da ne mijenjaju tijekom povijesti...

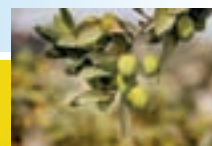
DJEČAK DUPIN

Nakon pada zrakoplova u more, dupin Danilo spasava malog dječaka iz pobješnjelih valova. Od tada prijatelji, skoro braća, bezbrižno odrastaju zajedno u čarobnim morskim dubinama. Sve dok jednog dana mir njihovog radosnog malog svijeta ne uništi zla hobotnica. On protjeruje dječaka na kopno, gdje će morati naučiti živjeti među ljudima i shvatiti tajnu svog porijekla. Novi prijatelj, dobrodušni kapetan i dupin Danilo pomoći će dječaku u nedaćama, bilo na dnu mora ili na misterioznim dalekim otocima.

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: ŠUMA, MASLINA, STANARICE, ĐAK, TKANINA, SKUP, RUBAC, SJE-MENKA, KRAŠ, OVCE, POLJODJELAC, ROJ, SUVENIR, KOLICA, LOGOPED, KISIK, JAJA, Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerkke.

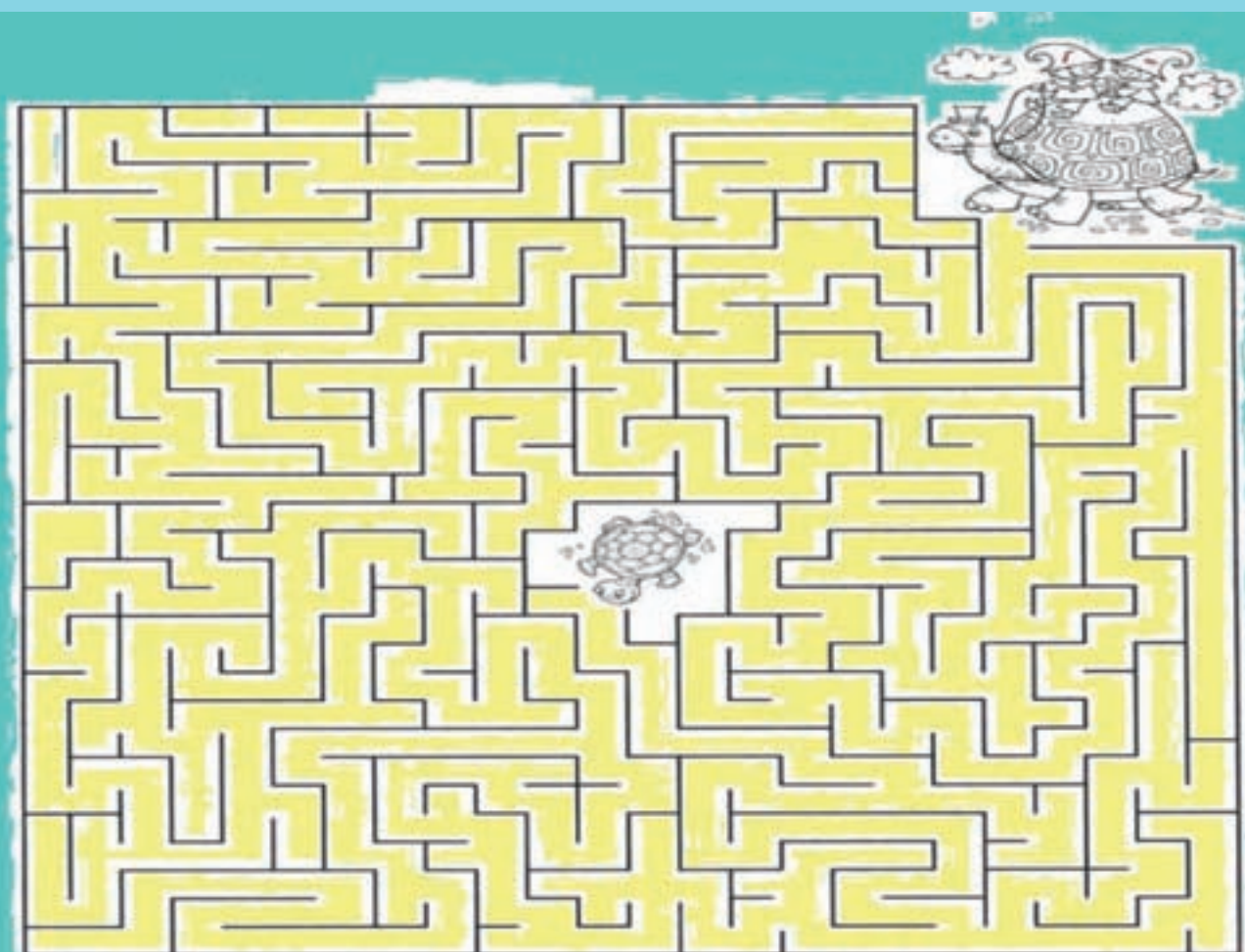

C	A	L	E	J	B	O	LJ	O	P
S	Š	A	C	J	K	R	L	T	A
U	U	N	C	I	A	O	I	E	A
V	M	F	S	I	G	J	C	I	K
E	A	I	A	O	L	I	A	A	N
N	K	L	P	N	R	O	N	O	E
I	M	E	P	A	I	I	K	V	M
R	D	U	N	K	N	L	R	C	E
O	K	A	R	A	Đ	O	S	E	J
S	T	A	K	A	J	V	I	A	S
S	Š	T	K	C	A	B	U	R	M

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

Pronađi put do kornjače

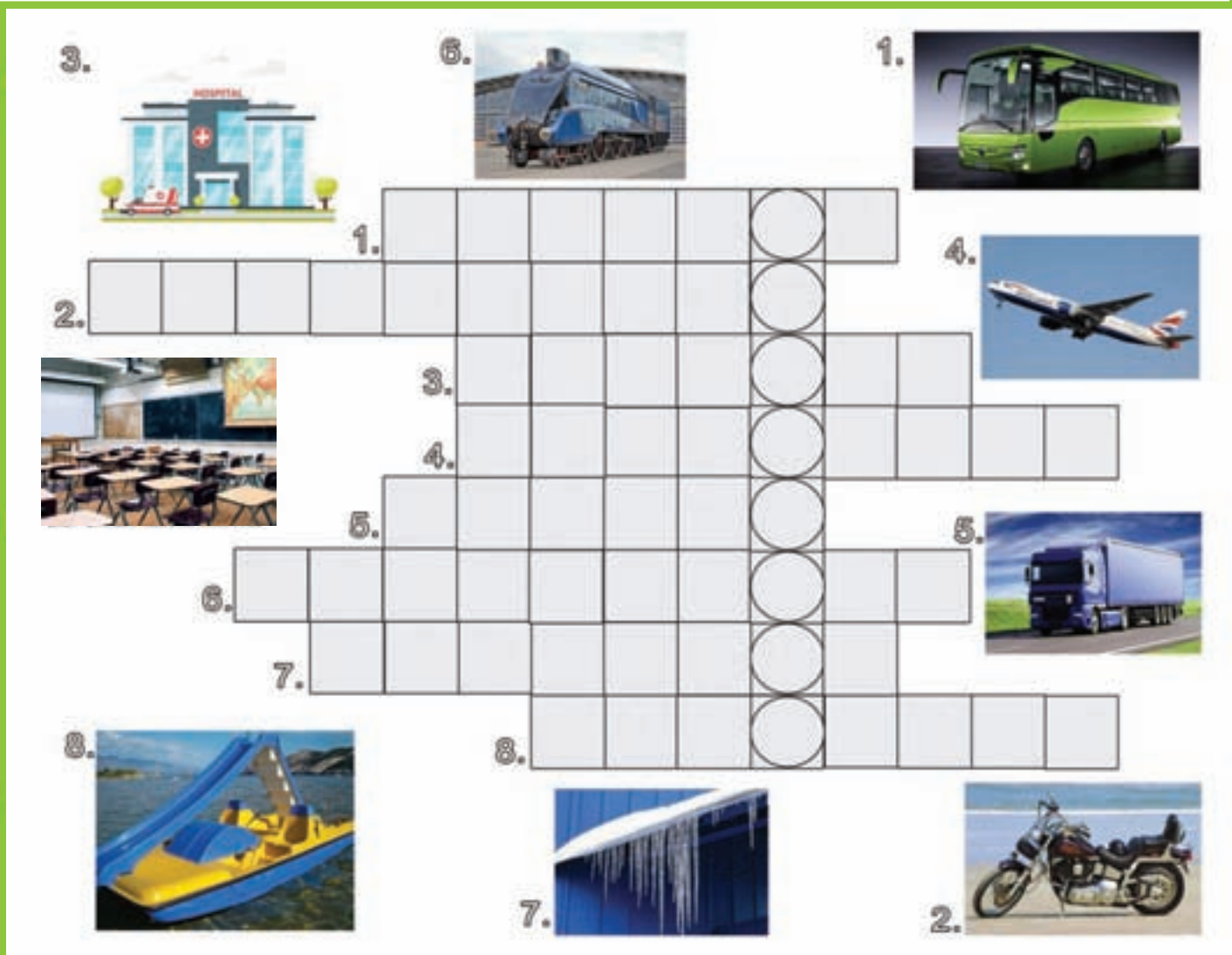
Križaljke

Jerke

Me

Riješite križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje.

VICEVI

Pita učiteljica Slavka:

– Zašto si zakasnio u školu?

Kaže Slavko:

– Pa, učiteljice, sanjao sam da zrakoplovom putujem oko svijeta.

– Hm, dobro.

Zatim učiteljica pita Zdravka:

– A zašto si ti zakasnio u školu?

Kaže Zdravko:

– Učiteljice ja sam sanjao da čekam Slavka na aerodromu.

Ivica dolazi iz škole i kaže tati:

– Tata, ti si nogometaš pa ćeš me sigurno razumjeti.

– O čemu ti to sine? – pita ga otac.

Ivica će:

– Produžio sam ugovor s petim razredom na još godinu dana.

Učiteljica prozove Pericu i kaže mu da na ploču napiše broj 11. On stane pred ploču i razmišlja, razmišlja...

Učiteljica ga zapita:

– No što je tu tako teško?

Perica odgovori:

– Pa ne znam koju bih jedinicu prvu napisao!

Marica ispriča vic i pita ju Slavica:

– Znaš li još koji takav vic?

– Znam – odgovori Marica ponosno.

Na to joj Slavica kaže:

– Molim te, zadrži ga za sebe.

Križaljke

Mozgalice

Mozgalice

Bojanke

